

første Aæfte og i de seneste Forslag bleven det egentlige Kjernepunkt i Regjeringens Forsvarsplan. Det Forslag, som foreligger i Aar, har endog udjondret alt det Øvrige, som der maaste kunde være Tale om; det har blot Kjøbenhavns Befæstning med Tillæg af et befæstet Punkt i Sjælland, Helgenæs; men efter at nu dette Forslag har været til Behandling i Udvalget, er Helgenæs strøget, og nu foreligger Kjøbenhavns Befæstning purt og rent, og intet Andet. Det Giendommelige ved denne Udvikling ligger deri, at den sker paa samme Tid, som Befolkningen mere og mere afgjort har erklæret sig imod Kjøbenhavns Befæstning. Den første Gang det kan siges, at Befolkningen saaledes har afgivet sin Mening om Kjøbenhavns Befæstning, var den 25de April 1876, da der var Valg efter Oplysningen paa dette Spørgsmaal. Men siden den Tid har Befolkningen mere og mere afgjort, mere og mere bestemt ved enhver Leilighed erklæret sig imod Kjøbenhavns Befæstning, og Stemningen i Landet er i dette Dieblit saaledes, at ikke blot hele Venstre i Landet er afgjort imod Kjøbenhavns Befæstning, men dette gjælder ogsaa om en meget stor Del af Høire, i alt Fald veed jeg af egen Erfaring, at der er mangfoldige Høiremænd, der ere afgjort imod Kjøbenhavns Befæstning. Desuagtet bliver man ved Aar efter Aar at forelægge Forslag om Kjøbenhavns Befæstning, ja, tilslidst forelægger man endog Forslag om Kjøbenhavns Befæstning ene og alene og slet ikke Andet. Det er for mig det Giendommelige ved dette Forslag; det er i mine Dine et temmelig storlaaet Exempel paa, hvor lidt man tager Hensyn til Folkelikken. Det er ikke nogen dieblittelig Stemning eller Opbrusning i Folket, der har givet sig tilkjende imod Kjøbenhavns Befæstning, men det er en Folkevillie, som har faaet Tid til at udbille sig og modne sig, og man kan derfor være sikker paa, at det er en bevidst Folkevillie, som har givet sig tilkjende i den Henseende. Nu gad jeg nok vide, om man tror, at det vil være muligt at gennemføre dette Forslag imod en saa afgjort og bestemt Folkevillie; og selv om man ogsaa troede, at det kunde lykkes at tvinge dette igjennem, tror man saa, at dette vilde være til Lykke for vort Folk, at vort Fædreland kan forvares ved et Værg, som Folkets store Flertal ikke har Tillid til og ikke kan være glad ved. Jeg tror ganske vist, ja, jeg er aldeles vis derpaa, at det gjælder ganske særlig om, at man har Tillid til det Værg, som man vil benytte til at forsvare sit Land. Nei, saa længe man bliver ved at gjentage disse Forslag om Kjøben-

havns Befæstning, saa ikke alene hjælper man til, at Modstanden vozer Dag for Dag, men man forøger ogsaa deres Tal, hvis Maal er fuldstændig Afvæbning, og svækker den virkelige Gjennemførelse af Forsvarssagen i det Hele. Jeg hører ikke til deres Tal, hvis Maal er fuldstændig Afvæbning. Jeg vil bygge mit Land og værg mit Land og være med til, hvad der er formaalstjenligt i saa Henseende, men min Tanke i Retning af Danmarks Forsvar gaar rigtignok ikke i Retning af Kjøbenhavns Befæstning og heller ikke i Retning af en militaristisk Udvikling.

**Ordføreren (Blom):** I Anledning af det Foredrag, vi nys have hørt, skal jeg tillade mig et Par Bemærkninger. Den meget ærede Taler, som nys fattede sig, bemærkede, at Jordringerne til Befæstningsvæsenet, til Landets Forsvar, i de senere Aar uafsladelig vare i Stigning. Navnlig med Hensyn til Befæstningerne dolerede han stærkt derover og førte, hvad han kaldte et Bevis derfor, men som rigtignok efter min ringe Forstand var af en behynderlig Veffaffenhed. Andre Mennefter maatte synes, at naar Jordringerne med Hensyn til Befæstningsvæsenet ere sunkne fra i Fjor indtil nu i dette Dieblit fra 72 Millioner Kr. til omtrent 39 Millioner, maatte dette opfattes, som at Jordringerne vare sunkne siden den Tid. Den høitærede Taler kom til det Resultat, at de vare stegne, og at nu forlangtes der 10 Millioner Kr. om Aaret, medens det før kun var 8,900,000 Kr., tror jeg. Men man maa vel mærke sig, at før forlangte man for 10 Aar disse 8,900,000 Kr., og nu forlanger man for 5 Aar 10 Millioner. Det er altsaa givet ligefrem efter Søren Mathiesens Regnebog, at nu forlanger man 50 Millioner, og før forlangte man 89, eller hvor Meget det var. Hvis den meget ærede Taler ikke kan forstaa det, saa vil jeg anbefale ikke i Fremtiden at beskæftige sig med Tal. Den meget ærede Taler dolerede dernæst over Kjøbenhavns Søbefæstning og de store Udgifter, der vare medgaaede til den, og nu var man saa overordentlig misforøviet med denne Søbefæstning, skjøndt det kun var faa Aar siden, at den blev bygget. Dertil skal jeg kun bemærke, at Søbefæstningen blev besluttet bygget i Aaret 1858. Det er altsaa 27 Aar siden, og 27 Aar ere i Artilleriets og Skibsbygningsteknikkens Udvikling i de sidste Aar en meget lang Tid. Den svarer til en Udvikling, som ligger forud, der i det Mindste maa regnes for 300 Aar eller mere. Artilleriet har i de sidste 27 Aar gjort meget større Fremstrid, end det ellers nogensinde har gjort siden Aaret 1500. Deraf, og efter hvad jeg kjender til Sagen, baade til